

יש לומר זאת בבירור: הוא היה רמטכ"ל מחורבן!

בולשיביט

היעד היה כביש דמשקביירות בגירות הביקעה. הוא נתון גם בשעה זו בידי הסורים, שלא הובסו ולא נשברו.

ברוך לשם נכנסה עוצבה של צה"ל למלכות, ש- מקורה היה בתיכונן לקוי ובעבודת-מטה פגומה, הושמדה כמעט כליל.

בגיורה המערבית עמדו מול צה"ל כוחות רופפים של חובבנים, שלא ידעו להשתמש בנושק שעמד לרשותם, אשר לא הוצא כלל מן המחסנים. מול כוח זה הפעיל צה"ל עדיפות מוחצת, שאינה ניתנת כלל למידה, באוויר, בים וביבשה.

בכל זאת היו דרושים דצה"ל שישה ימים כדי להגיע לפרכרי בירות — מרחק של שעתים נסיעה.

כל זה בשבוע שבו שרר בקרב חיילי צה"ל, בכל הגזרות, מוראל גבה מאוד.

הרמטכ"ל האחראי

מיבצעים שתוכננו חודשים ושנים מראש, ושהוחל בהם תוך ניצול מלא של מומנט ההפתעה — יירשם בהיסטוריה כמפקד הכושל ביותר בתולדות המיבצעים של צה"ל. 500 הרוגי צה"ל במילחמה זו הם עדים דוממים לכך. **בכל מרינה הגונה, קצין כזה היה עת מתפ" קידו, כלי שום קשר להשקפותיו, ערכיו האנטי שיים והמזושריים ומעורבותו בפישעי-מילחמה.** הוא היה עף פשוט כבייונו, שאין להפקיד בידי יחידה צבאית העולה על פלוגה. **אל נניח לשאר מעליו של רפאל איתן** שהסיח את הדעת מן הקביעה המרכזית הזאת!

העלמה וההשתקה

אשר כמעט כל הכוחות הפוליטיים בקואליציה ובאופוזיציה שותפים להן, מטילות צל שחור על ההמשך: בחירת הרמטכ"ל הבא, לפני תיכונן שנים העלה האלוף ישראל טל, המוח הצבאי הטוב ביותר בצה"ל, סידרה של מחשבות נוקבות על נושא זה. קיימת אצלנו האגדה, כאילו בחירת רמטכ"ל אינה אלא עניין טכני, הרל הרמטכ"ל ממלא את פקודות הממשלה הנבחרת, ולכן אין חשיבות להשקפותיו הא- שיות. הדרג המדיני הוא המנחה את הדרג הצבאי בכל עניין חשוב. הרמטכ"ל אינו אלא טכנאי צבאי, האחראי לביצוע בלבד. **גם על תיאוריה זו אפשר להשיב באותה מידה צבאית שימושית: בולשיביט.**

מציאות של ישראל יש השפעה עצומה לרמטכ"ל

לא רק בתחום הצבאי הצר, אלא גם בתחום המדיני הרחב. התחום הצבאי כולל כיום את השליפה במיליון וחצי ערבים בשטחים הכבושים. הוא כולל את נכחותנו, הגלויה כיום והמופגות מחר, בדכונן. הוא כולל את מעמדם של ה"מתנחלים" שמעבר לגבולות המדינה.

לרמטכ"ל יש השפעה עצומה על דעת-הקהל, בגלל שליטתו המוחלטת באמצעי-התיקשורת. רמטכ"ל בעל דיעות פוליטיות מסוימות יכול לנצל את מדיו כדי להפיץ השכם והערב, כאילו היו דיעות צה"ל.

מעבר לזה יש לרמטכ"ל השפעה עצומה על החלטות הממשלה והכנסת. כיום משתף הרמטכ"ל בדיוני המ- שלה. כאשר הוא מביע שם את דעתו — שהיא אוטומטית "דעת צה"ל" בפרוים זה — יש לה מישקל עצום. מעטים הפוליטיקאים המעטים להביע דעה שונה. (מי הקשיב לדויד לוי, כאשר דיבר על הסכנה הכרוכה בהכנסת הפלאגות למחנות?)

כל זה הוכח בעיני דווקא בימיו של איתן.

עור וייצמן מינה אותו, בהאמינו שהיה בידי כחומר בידי היוצר, מכשיר עיוור ואילם. במהרה הסתבר כי הגולם קם על יוצרו, איתן, שהוא בעל דיעות לאומניות קיצוניות (כדיברי יוסף בורג: "מינה מן הימין", ואשר להשתמש גם בהגדרה אחרת) יישם אותן מייד. הוא הגהיג מישטר של דיכוי קיצוני בשטחים הכבושים, טיפח וחימש קבוצות יהודיות פאשיסטיות בגדה, פרש מיטריה של חנינות מעל לראשם של פושעי-מילחמה, ולבטוף הסתבר בעצמו בפשעי-מילחמה.

הוא דחף את הממשלה למילחמה בעזרת מידע כוזב ומטעה, ומכר את המילחמה מראש בכלי-היתקשורת. **הזנב הצבאי כישכש בכבד המדינאי.**

שמש נא פרק עגום זה לקח לכל.

מי שבוחר ברמטכ"ל הבא — יהיה אשר יהיה — בוחר בפנייה מדינית, ברוח מוסרית ובשיטת-פעולה צבאית.

צדק האלוף טל כאשר אמר, בשעתו, כי המועמדים לתפקיד זה צריכים לעמוד מראש לבחינת הציבור וה- כנסת. דיעותיהם צריכות להיחשף היטב, כנהוג בארצות-הברית. ההכרעה חייבת להיות מוסרית, מדינית ומיקצועית. **שמא נתגלגל לזמן הפח של איתן לפחת של — — —**

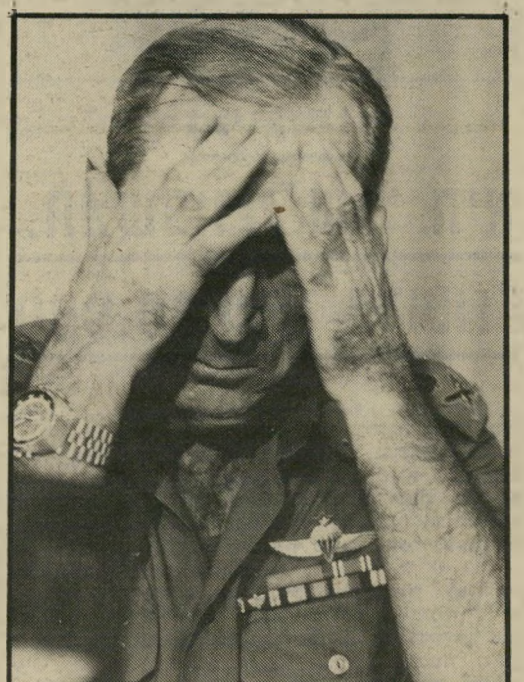
מיקצועית — סתם מהלומה פרימיטיבית של הפעלת כוח גם נגד אויב חלוש. היא לא הוסיפה תהילה לאיש. **איך תראה מילחמת-הלבנון כפיפרי ההיס-טוריה?**

בין המזמחים הצבאיים יש כבר הסכמה על

נושא זה. למרבה הצער, זוהי הסכמה אילמת. קיימת כרגע מעין קנוגיה אוטומטית בין כל הנוגעים בדבר — קצינים, פרשנים, כתבים צבאיים — להעלים את המי הצבאית של מילחמה זו. אך אמת זו מובנת מאליה למי שמביט במילחמה מבעד למישקיים מיקצועיות. **מכאן מילחמת-ישראל, זאת הכושלת ביותר.**

בכל מילחמה קובעים יחסי-הכוחות. הישגיו של מצביא נמדדים על פי הכוחות שעמדו לרשותו ושעמדו לרשות יריבו. על כך נוספים התנאים המדיניים והגיאוגרפיים, שיעור האכידות ועוד.

מה היה מצב הכוחות במילחמה זו? **במילחמת-הלבנון ריכז צה"ל את הכוח**

הרמטכ"ל: להעיף כמו טיל!

המשורייין הגדול ביותר שעמד איפעם לרשות מיבצע ישראלי.

גם בממדים בולמיים, היה זה כוח משורייין כביר. מעטים הקרבות בהיסטוריה העולמית שבהם הצליח צד אחד לרכז כוח גדול יותר בגיורה צרה כזאת. לרשות צה"ל עמדו בלבנון יותר טנקים מכפי שעמדו לרשות הבריטים. הרגמנים והאיטלקים גם יחד באל-עלאמיין, קרב ששינה את גורל העולם.

הופעלו בה יותר טנקים מכפי שעמדו לרשות צה"ל בחזית המצרית והסורית גם יחד במילחמת יום-הכיפורים, שבה הושגה הכרעה חד-משמעית. הצה"ל שליטה בלעדית ומחלטת בגיורה הימית הייתה אשר לרמת החיילים — למרות שרבים החלו במהלך המילחמה לפקפק בצדיקתה, הרי רמת-הביצוע של חיילי כל החילות הייתה מעולה, ושום יריב בויתר-הקרב לא יכול היה להשתוות להם.

בנתונים אלה הייתה מילחמת-הלבנון צריכה להיות בבחינת טיול צבאי. כל היעדים היו צריכים להיות מושגים במהירות של אספסוף, בטווח של שעות. **והנה, בכל ההזיות נכשלה מילחמת-ישראל.**

ברייברנו לאימעט על החזית הסורית, ואף

הצלחנו להבקיע בקעים בחומת השתיקה וההעלמה. בחזית זו לא הצליח הפיקוד להגיע עד ליום השישי, 11 ביוני — המועד שבו נכנסה לתוקפה הפסקת-האש — אל היעדים שנקבעו לו. **הם לא היו שגור ערבים.**

ב עוד כמה ימים יסיים רבי-אלוף רפאל איתן את

תקופת-כהונתו ואת שירותו בצה"ל. כתבים צבאיים מכובדים כבר החלו לכתוב עליו את המאמרים המקובלים. הם שוקלים באופן אויביקטיבי את תרומתו לצה"ל. יש ארו ויש צל. מעלות ומיגרעות. אמנם, מצד אחד הוא המתקיא את דינם של פושעי-מילחמה והתיר את דמם של ערבים, אבל מצד שני הוא הכניס סדר לצה"ל. הוא גרם לברוטאליזציה של הכיבוש מפני ש, זה עובד טוב על ערבים, אבל הוא גם הנהיג בצה"ל שיטה של היגוך האנאלכתיים. אמנם, ועדת-החקירה הטילה עליו אתריות כבדה לטבח, אך הוא השפיע לטובה על המוראל של צה"ל.

מצד אחד... מצד שני... אנכי על כך במלה צה"לית אחת: **בולשיביט.**

די בכך אחד מן המימצאים שנמצאו נגד רפאל

איתן, כדי להעיף אותו מתפקידו כמו טיל. ולא ברחמנות, בסוף תקופת-הכהונה, אלא בו ביום. מפני שהמתיק באופן הפגנתי את דינם של פושעי-מילחמה, רוצחים מפלים שבזו את מדי-צה"ל, ובכך שלח מסר לכל אדם בישראל ובעה"ל: מותר.

מפני שהגהיג בשטחים הכבושים מישטר שהפך את שם ישראל לצנינים בעיני העולם התרבותי, עד כי תפסנו את מקומנו במפה האנושית אישם בין דרוס-אפריקה וזאיר.

מפני שועדת-החקירה, נכבדה והירה מאוד, הטילה עליו אישית אתריות, "עקיפה" לאחד מפישעי-המילחמה המחרידים של הדור.

כל זה נכון, ובכל זאת — אני שמח, בעצם, על כי לא סולק מצה"ל בגלל הסיבות האלה.

כי כל אחת מהן, נוראה ככל שתהיה, מסיחה את הדעת מן העובדה העיקרית הנוגעת לתפי קידו של רמטכ"ל.

עוללה להיווצר האגדה — זאולי כבר נוצרה — שהאיש הזה אמנם היה מעורב בפשעים נגד האנושות, ושהשחית את מוסר-הלהימה של צה"ל, ושרדה באוכי לוסיה כבושה, אך שהיה מכל זאת חייל מיקצועי מעולה.

את האגדה הזאת יש לנפק, לפני שתשתרש. על כל ההאשמות המוסריות המעולות נגד רפאל איתן, נוסף אישום שאינו תלוי במוסר ובהשקפת-עולם, באי-דיאלוגיה או בערסיות:

רפאל איתן היה מפקד רע, מצביא עתירי כוונות והרמטכ"ל הכושל ביותר בצה"ל.

אם להתבטא בסיגנון האהוב עליו עצמו, יש לקבוע: **הוא היה רמטכ"ל מחורבן.**

קשה מאוד להפריד בין הצד המיקצועי של מילחמה ובין התוכן המדיני שלה, אך לצורך הניתוח המיקר צועי, יש לעשות זאת.

כבר קיימת הערכה אויביקטיבית, פחות או יותר, לגבי כל מילחמת-ישראל עד כה.

מילחמת-העצמאות הייתה עשירה בכישלונות ובהצלחות מרשימות, אך קשה לקבוע לה, לדעתי, קנה מידה אחיד. היא התחילה כמילחמה בפלסטינים, והסתהי מה כמילחמה בצבאות הסדירים של מדינות-ערב. התחלנו בה כחבורה של לוחמים בלתי-סדירים, וטימינו אותה כצבא לכל דבר. האקדחים והסטנים שבהתחלה סינו את מקומם לתותחנים ולטנקים שבטושה. הבויון של לטרון ופרק הגבורה של נגבה, משמשים בה בערבוביה.

מילחמת-סיני הייתה מילחמה של ממש הגסיר בות הצבאיות והמדיניות הכריחו את המצרים לנוס על נפשם, לפני שהאנגל-צרפתים יכלו לנתק אותם. הצלחת צה"ל, בפקודת משה דיין, הייתה מופקדת מאוד.

במילחמת ששת-הימים הצטיין צה"ל מבחינה מיקצועית בכל החזיתות. יש אבות רבים לניצחון זה, אך הזכות מגיעה אוטומטית לרמטכ"ל, יצחק רבין.

מילחמת-היהודה הייתה מילחמה גרועה מבחינה מיקצועית. בתקופה זו קם קו ברילב האומלל, בלי מחשבה ותיכונן של ממש. הייתה זאת מילחמה ללא יעד וללא תוכנית. לא היה זה פרק מפואר בתולדות צה"ל, והוא לא הוסיף תהילה לרמטכ"ל, חיים ברילב.

מילחמת יום-הכיפורים הייתה, מבחינה מיקר צועית, דווקא המילחמה המפוארת ביותר. אחרי המפלה הראשונה, שהייתה במידה רבה פרי המחדלים הפוליטיים, התאווש צה"ל בשתי החזיתות במהירות מדהימה. נטל את היוזמה לידי הושג שורה של ניצחונות מזהירים.

גם להצלחה זו היו אבות רבים, אך האחריות העיקרית הייתה מוטלת על הרמטכ"ל, דויד אלעזר.

מילחמת הליטאני הייתה מיבצע בלי הראה